

Naročnina lista: --
 Celo leto . . . K 10.—
 Pol leta . . . " 5.—
 Četrt leta . . . " 2.50
 Mesečno . . . " 1.—
Zunaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . " 15.—
Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAZA

Inserati ali oznanila

se računajo po 12 vin.
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 ---- popust. ----

„Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Težki artilerijski boji ob reki Dunajec.

Avstrijske motorne baterije v dvoboju z rusko artilerijo. — Rusi ob Nidi odnehali. — Nemci pri Rawi zasedli važno višino. — Na Karpatih in Bukovini mir. — Veliki sneženi zameti in mraz na bojišču. — Nemška zmaga nad Francozi pri Soissonsu. — Francozi izgubili pri napadih zadnjih 4 tednov 26.000 mrtvih in 17.860 ujetnikov. — Francoski podmorski čoln se pred Dardanelami potopil. — Rusi v Kavkazu ojačeni. — Izbrani črnovojniki letnikov 1884, 1885, 1886 vpoklicani 1. februarja, letniki 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883 pa 15. febr.

Italija.

Italija je v kljub vsej pozornosti, ki jo zahteva svetovna vojska, v zadnjem času postala predmet, ki se nanj obračajo oči Evrope. S človeškega in še posebej s krščanskega stališča predmet pomilovanja. Ta dežela je trpeče pozorišče kronično se ponavljajočih potresov. Klakor da bi bila cela lepa dežela en velik vulkan, ki potuhnjeno nabira svoje tajne sile ter z njimi začenja v gotovih časovnih odmerih stresati celo okolico. Pred šestimi leti je bila Sicilija in Kalabrija žrtev vulkaničnih potresnih sil. Mesto Mesina se je razrušilo v razvaline in tudi druge manjše kraje je dohitela ista usoda. Človeških žrtev je bilo nad 77.000.

Potres, ki je pretekli teden stresel srednjo in južno Italijo, ni sicer zahteval toliko človeških žrtev, kakor njegov prednik o Božiču 1908. Vendar pa cela gmotna škoda ne bo veliko zaostajala za letom 1908 in tudi število 30.000 ljudi, ki so našli pod razvalinami smrt ali pa bili prav hude poškodovani, mora vzbujaati globoko sožalje. To sožalje bi tudi v kljub vojski našlo po Evropi dejanski izraz v podpori, ki bi jo krščansko usmiljenje poslalo prizadetim po tej strašni nesreči.

Odločno stališče proti vojski zavzema tudi katoliško časopisje. V naslednjem prinašamo besede, s katerimi se izraža proti vojski odlični turinski katoliški list „Momento“, ki piše: „Bilo bi preveč časti, če bi se ukvarjali s strupeno pisavo prostozidarskega časopisja in bi n. pr. odgovarjali na to, kar z ozirom na govor Della Torresa piše rimsko glasilo velikega orijenta „Messaggero.“ Nasprotno, mi smatramo za boljše, če ponovimo, da italijanski katoličani trdno vstrajajo pri svoji pravici ne odnehati od svojega mnenja, ki slej kot prej odkrito odklanja vojsko, dokler ni neizogibnih vzrokov, ki bi jo zahtevali. Pripomniti se mora, da se ni navedel noben nov vzrok za vojsko in da se ni pripetilo ničesar, saj tako se splošno govori — zakaj na odgovornih vladnih mestih se hvalevredno nadaljuje navada, ne zaupati nikomur svojih skrivnosti, — kar bi zahtevalo in opravičilo poseg Italije v evropski spor. Zgodilo se ni prav nič.

Nadalje se mora tudi pripomniti, da nima Italija nobenega interesa in ga tudi ne more imeti, da bi se spustila v dramatično pustolovstvo vojske le radi tega, storiti eni skupini velesil uslugo in prijaznost, drugi skupini pa zdražbo. Pribiti je treba, da se vojske ne napove brez pravičnega vzroka in brez neodklonljivih nagibov. Tudi se mora pripomniti, da voj-

ska ni lahka podjetje z gotovim izidom . . . Vemo in tem ponavljamo reči, ki so jih že mnogi izgovorili pred nami in ki jih pristaši vojne ne slišijo radi, pa je treba, da jih ne dežela, da bi vojska proti Nemčiji in Avstriji bila čisto kaj drugega, nego lahek vojni sprehod. Avstrija še ni izmučena ter ima na svoji meji silovita obrambna in napadalna sredstva, Nemčija pa razpolaga, kar priznavajo tudi angleški vojni presojevalci, z nekaterimi milijoni mož ter ima na Bavarskem — torej tam, odkoder bi bilo postopanje proti Italiji najhitrejše — še 20 letnih razredov, ki jih še ni vpoklicala. Če bi se pa udeležili vojske ob strani trosporažuma, bi to pomenjalo, da se moramo podvreči vsem vojnim ukrepom teh sil, kakor na primer tudi z ozirom na Egipt, kar bi lahko tudi našo novo kolonijo spravilo v revolucijo. Dandanašnji bi torej bila zločinska blaznost, če bi deželo vrgli v zelo težavno vojsko, ne da je bila za to nujna potreba.

Tako piše pametno in pomirjevalno katoliški list.

Grozen potres v Italiji.

O silnem potresu v Italiji, ki je zahteval čez 30.000 človeških žrtev, torej toliko, kakor kaka izgubljena velika bitka, prihajajo vedno nova in grozna podrobna poročila.

V porušenem mestu Avezzano samem znaša število človeških žrtev nad 10.000 oseb. V Cappadociji so vse hiše tako poškodovane, da so za stancovanje nerabne. Tudi cerkev je porušena. Prebivalstvo tava, le za silo oblečeno, v snegu po mestnih ulicah. V Castello del Fiume so skoraj vse hiše porušene. Izpod razvalin so izvlekli samo 20 oseb, čez 30 oseb se še pa nahaja pod razvalinami. Kraj Alba Fucense je popolnoma porušen, bržčas ni ostal nihče pri življenju. Labelle je spremenjeno v razvalino. Od

LISTEK.

V vedni nevarnosti.

Vojni kurat č. g. Marko Škofič od 47. pešpolka piše dne 24. decembra vojnemu kuratu č. g. Marku Kranjcu: Dragi! Večkrat sem že tukaj na bojišču mislil na Te, a do pisanja nisem prišel. Slučajno sva se danes sešla z Jožefom Zapečnik, s katerim se sva govorila tudi o Tebi. Rad bi Ti popisal, kar sem že doživel na bojnem polju v petih mesecih, odkar se klatim po svetu, a trebalo bi k temu cele knjige. Le v par stavkih! Prišli so zanimivi, a tudi strašni dnevi in še strašnejše noči. Čudim se sam, odkod sem vzel vse te moči, da sem do sedaj vse srečno prenesel in preстал. Človek se v resnici utrdi in živci tudi okrepe, če je sila. Bil sem vedno s polkom v najožji bližini. Krogle so švigale okrog mene, šrapneli eksplodirali nad menoj, da se je vsipalo, kakor črna toča na zemljo. Granate so padale pred menoj, za menoj, večkrat sem moral bežati v največji nevarnosti, da mi je sapa pojemala. A z božjo in Marijino pomočjo sem dosedaj vse srečno preстал. Gledal sem grozne, nepopisljive prizore. V boju smo dan za dnevom, da nimamo ne noč ne dan miru. A sedaj že čutim močno utrujenost duha in telesa. Ko bi si mogel vsaj le nekaj dni mirno počiti, bil bi zadovoljen — a upam in upam, toda vedno me še goljufa. Srečno Te pozdravljam!

Vojni kurat M. Škofič je pisal svojemu sorodniku v Studencih:

Gotovo ste radovedni, kako smo obhajali tukaj na bojnem polju božične praznike. Povem Vam, da ves čas, kar sem tu, nisem bil tako otožen in potrt, kakor te svetke. Bili so namreč ob času, ko nam bojna sreča ni bila ravno naklonjena. Vsled velike premoči od strani sovražnika smo se morali nekoliko umikati, kar je za vsakega vojščaka zelo neprijetno. Na božično biljo (dne 24. decembra) smo bili v nekem mestu. Bilo je celi dan tiho in mirno. Naše vojaštvo je zasedlo griče okrog mesta. Popoldne okrog 3. ure grem v župnišče vprašat gospoda župnika, kdaj bi smel drugi dan maševati, če mi bo mogoče. Tedaj je začela za mestom naša artilerija streljati, kar nam je naznanjalo, da je sovražnik že blizu. Seveda je bilo v mestu takoj vse po koncu in v veliki razburjenosti. Jaz sem dobil takoj ukaz, da moram z zdravniškim oddelkom iz mesta v neko vas, okoli pol ure oddaljeno, kjer je naš polkovni zdravnik že poiskal prostor za prenočevanje.

Bilo je že v mraku, ko gremo po cesti proti vasi. Naenkrat se zabliška. Mislil sem, da naša artilerija zopet strelja, a kmalu slišimo žvižganje v zraku in že počí šrapnel, ne daleč za nami, na cesto. To nas je vse precej vznemirilo, ker smo vedeli, da je sovražna artilerija pričela svoje hudobno delovanje. Za prvim strelom pride drugi, tretji itd., zdaj v mesto, zdaj zopet blizu nas; seveda smo mi požurili še svoje korake, da čim prej pridemo do svojega cilja. Srečno dospemo v sobo, kjer ravno naš zdravnik piše zdravniško spričevalo nekemu bolehnemu poročni-

ku. Nisem še utegnil odložiti suknje (bilo mi je prav toplo), kar prižvižga granata in trešči blizu našega stanovanja v zemljo. Za njo prišumi še druga, leti tik nad našo hišo in se razleti pred njo. Vedeli smo vsi, da smo v veliki nevarnosti. Hitro smo pobrali še vsak svoje stvari ter stopili iz hiše. Šrapneli in granate so pokale pred nami, nad nami, za nami, da je bila groza. Izročil sem sebe in nas vse v Marijino varstvo ter smo se podali mirno dalje čez polje, in res se ni nikomur nič zgodilo. Kmalu je streljanje tudi ponehalo.

Velika otožnost se me je polotila, ko sem si pri tem mislil, da je noč, ko se po celem katoliškem svetu popeva: „Sveta noč, tiha noč.“ A za nas je bila pripravljena strašna noč, nemirna noč. Podali smo se v zadnjo hišo v vasi. A dolgo nismo bili tam, kmalu je prišel ukaz, da moramo dalje. Vzeli smo si enega moža seboj, da nam je kazal pot v temni noči čez goro v drugo vas, kamor smo dospeli zvečer ob pol 11. uri. Skuhali smo si čaj, ter legli na slamo k počitku, prav dobro vedoč, da ne bomo imeli dolgo pokoja. In res! Zjutraj ob 4. uri je že bil „Alarm“; morali smo hitro se odpraviti dalje, zopet je moral en mož kot kažipot z nami iti. Ne daleč za seboj smo slišali streljanje iz pušk, a to nas ni nič vznemirjalo. Bilo je že popoldne, ko smo dospeli do vasi, do katere smo bili namenjeni, ostali smo zunaj na njivi. Tako sem preživel Sv. dan, seveda brez sv. maše. Nič boljše ni bilo druga dva svetka. Bil sem večidel pod milim nebom. Sreča je le bila, da te dni ni bilo premrzlo. Tako životarimo sedaj tukaj na bojnem polju, se drug drugega tolažimo in vsi gojimo željo, da bi bilo tega življenja kmalu konec.

900 prebivalcev se jih je komaj 30 rešilo, vsi ostali so pokopani pod razalinami. V Magliano della Marsi je našlo strašno smrt 1500 oseb. To mesto je na pol porušeno. Cese je popolnoma razdejano, od 500 prebivalcev jih je ostalo le 30 pri življenju. Mesto San Benedetto je razdejano. Skoro vse prebivalstvo, 3000 oseb, je izgubilo življenje. Porušeni sta še tudi mesti Ortuchio in Gioia del Marsi, ki štejeta po 2400 in 3500 prebivalcev. V Pescini je bilo pri potresu usmrčenih 4000 oseb, polovica mesta je porušena. Na otoku Elba je pristanišče tako poškodovano, da ladje ne morejo ne ven in ne notri. Izpod razvalin Avezana in drugih zasutih mest spravljajo noč in dan ponesrečence. Izvzekli so že tudi mnogo na pol živih oseb. Mrtve pa pokopava vojaštvo v velike jame. Mrtva trupla razširjajo hud smrad. Iz Avezana in drugih bližnjih mest vozijo neprestano vlaki ranjence v rimske bolnišnice. Pogled na razdejana mesta je grozen.

Italijanski kralj je sedel takrat, ko je bil prvi potresni sunek, ob svoji pisalni mizi. Takoj je tekel v sobo kraljice in otrok, in ko se je prepričal, da je njegova družina mirna, je tekel k telefonu in vprašal notranje ministrstvo o podrobnostih potresa.

Sv. Oče papež Benedikt XV. se je nahajal takrat v svoji zasebni knjižnici. Takoj po prvem sunku je pokleknil in molil. Pritekla sta k njemu komornika Baggiani in Fans, ki sta bila takoj silno razburjena, da ju je moral papež pomiriti. Papežev državni tajnik je bral ravno sveto mašo, katero je moral takoj prekiniti; tudi on je tekel takoj k papežu. Na vatiškanski palači potres ni povzročil nobene škode.

Sv. Oče pri po potresu poškodovanih.

Iz Rima se poroča:

Sv. oče je obiskal dne 14. januarja popoldne osebe, ki so bile ob potresu ranjene in ki jih zdravijo v bolnišnici Santa Marta blizu Vatikana. Sv. očeta so spremljali kardinala Gaspari in Merry del Val, monsignor Debisogni, upravitelj cerkve sv. Petra in njegov tajnik.

List „Concordia“ je izdal posebno izdajo, ki izvaža: Ob 2. uri 30 minut je zapustil sv. Oče Vatikan. Podal se je v bolnišnico Santa Marta, kjer je obiskal tistih sto ranjencev, ki so jih pripeljali iz po potresu porušeni mest. Sv. Oče se je razgovarjal z ranjenci, poslušal je, kako so mu opisovali podrobnosti o potresu in jih opominjal, naj zaupajo božji milosti, naraj jih je obdaril. Pri svojem obisku je šel sv. Oče skozi notranji prehod, ki vodi iz Vatikana skozi baziliko sv. Petra proti bolnišnici Santa Marta. Vrata bazilike so bila skrbno zaklenjena. Varnostno službo je vodil varnostni komisar mestnega dela Borgo.

Vatikanski list „Osservatore Romano“, piše: Ob priliki svojega obiska v papeževi bolnišnici S. Marta je šel sv. Oče skozi hodnike sv. Rafaela, Sala ducale in Sala reale po stopnicah sv. Zakramenta v baziliko in od tam v bolnišnico.

Listi razmotrivajo, če je papež z obiskom bolnišnice zapustil Vatikan. „Tribuna“ piše: Papež je zapustil Vatikan, ali le, da se poda po lastnem ozemlju na mesto, ki še pripada sv. stolici. „Giornale d'Italia“ meni, da ta dogodek ni brez važnosti. List spominja na potresno nesrečo v Kalabriji. Takratni papež Pij X. ni obiskal ranjencev v Santa Marti, samo kardinal državni tajnik je prišel.

Po izjavi papeškega lista „Osservatore Romano“ je torej dognano, da papež ni stopil na zemljo, spadajočo pod oblast laškega kralja, temveč sv. Oče je hodil po vatiških hodnikih in skozi cerkev sv. Petra, torej po prostoru, ki vsled italijanskega jamstvenega zakona spada pod papeško oblast. Če so nekateri italijanski in drugi listi to vest razobnili med svet s povdarkom: „Papež je zapustil Vatikan“, so s tem samo dokazali, da je vprašanje o prostosti sv. Stolice še vedno nerešeno in čaka svoje končne prepotrebne rešitve.

Ustaja v Albaniji.

Rimski list „Giornale d'Italia“ poroča z dne 14. januarja iz Drača, da so se pristaši Esađ-paše po enajsturnem boju z nasprotniki umaknili izpred okolice Tirane. Primanjkovalo jim je streliva, bilo pa je tudi tako slabo vreme, da je okolica, kjer se je vršila bitka, bila podobna blatnemu morju. Bramba mesta Drač je izročena podpredsedniku albanskega senata. Poročila iz Valone pravijo, da so ustaši zasedli mesti Berat in Lusnija in korakajo že proti mestu Fieri.

Švica upelje vojni davek.

Dne 13. januarja se je, kakor se poroča iz Berna, zbor švicarskih kantonskih (pokrajinskih) finančnih ravnateljev posvetoval o predlogu splošnega vojnega davka. Z 22 proti 2 glasovoma se je sklenilo, da se naj vojni davek upelje. Te nove davčne doklade se stopnjujejo ter znašajo pri premoženju 1—15%

od tisoč, pri pridobnini pa ½—8% od sto. Brez davka ostane premoženje do 10.000 in pridobnina do 2500 frankov.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 16. januarja.

Na Poljskem se borba med rusko in zavezniško armado vrši dalje. Nemško prodiranje je oteženo vsled slabega vremena in blatnih stez, ki se dozdevajo brez dna. Na severnem Rusko-Poljskem so Nemci pri mestu Rawa zasedli zopet na poti proti Varšavi važno višino.

Živahnejši boji so se vršili na južnem Rusko-Poljskem in zahodni Galiciji. Pomerili sta se med seboj avstrijska in ruska artilerija. Pozorišče teh bojev so kraji ob reki Dunajec. Bojna črta, na kateri posebno tekmujejo med seboj avstrijski in ruski težki topovi, se razteza mimo Tarnova do Gorlic. Naši imajo na tej črti postavljene tudi težke motorne baterije. O končnem izidu tega artilerijskega dvoboja, od katerega bo zdatno odvisen potek bojev v tem ozemlju, še ni določnega naznanila. Ob Nidi je ruska ofenziva ustavljena.

V izhodnih Beskidih, kakor tudi v gozdovih Karpatih traja mir dalje. Sneženi zameti — ponekod je zapadel sneg po en meter visoko — in močnejši mraz zelo zadržujejo večja vojna podvzeta.

V Bukovini se vrše le manjši boji med prednjimi stražami.

Borba s topovi ob Dunajecu.

Dunaj, 15. januarja.

Avstrijski generalni štab uradno razglasa:

Med tem, ko se na bojni črti na Rusko-Poljskem vrši samo na nekaterih krajih streljanje topov in pa strojnih pušk, se je včeraj razvila ob reki Dunajec vroča topničarska bitka. Posebno izborna je delovala naša težka artilerija; razstrelila je neko veliko sovražno skladišče ter je z nekaterimi streli tako dobro zadela sovražno baterijo, ki je že nekaj dni stala na ugodnem mestu, da je morala umolkneti.

V Karpatih vlada mir. Mraz, ki pritiska vedno bolj, ovira bojevanje.

Naša artilerija v boju z rusko.

Dunaj, 16. januarja.

Avstrijski generalni štab uradno poroča:

Na Poljskem, v Galiciji in na Karpatih je vojni položaj nespremenjen.

Ob Dunajcu je naša artilerija v boju s sovražno poljsko in težko artilerijo zopet dosegla lepe uspehe.

Boj za karpatske klance.

Budimpešta, 15. januarja.

V Karpatih se sedaj vrši boj blizu prelaza Užok z veliko srditostjo. Naša artilerija nadvladuje rusko in upati je, da bo prelaz kmalu v rokah naše armade. Duklanski in Lunkovski prelaz je v naših rokah. Ruska fronta v Karpatih tja do južne Bukovine je dobila znatna ojačenja.

Velike ruske izgube pred Przemyslom.

Iz avstrijskega vojnega stana poročajo listi:

Iz Przemysla prihajajo dan za dnem po brezičnem brzozjavu poročila, ki spričujejo neutrudljivo delavnost in napadalno silo avstrijske trdnjavske posadke. Rusi so morali nekaj svojih oblegovalnih čet odposlati izpred Przemysla na bojišče ob reki Dunajec in na Karpate. Rusi le slabo obstreljujejo trdnjavo in se sploh bojijo priti preblizu črte, ki jo dosega avstrijski topovi. Kadar Rusi poskušajo priti bližje trdnjavskemu pasu, so navadno s krvavimi glavami odbiti. Naša posadka pri vsakem izpadu ujame večje število Rusov. Avstrijski častniki smatrajo, da so Rusi pri drugem obleganju izgubili pred Przemyslom okrog 25.000 mrtvih in ranjenih. Pri prvem obleganju so znašale ruske izgube okrog 70.000 mož, tako da stane Ruse poželenje po Przemyslu vsega skupaj že blizu 100.000 mož. Najhujši dan za Ruse je bil tedaj, ko so skušali s pomočjo svoje težke artilerije zasesti predozemlje pri Przemyslu. Izpad naše posadke je sovražne bataljone pred trdnjavo popolnoma pomandral. Trdnjava ima dobre zveze z zunanjim svetom in sicer se ista vzdržuje s pomočjo zrakoplovov in brezičnega brzozjava.

Nikolaj Nikolajevič.

Krakovska „Nova Reforma“ poroča po nekem buhareškem viru, da se je v ruskem glavnem stanu pri Varšavi vršil vojni svet najboljših ruskih vojskovođij. Namen posvetovanja je bil, da se odloči, ali se naj držijo ruske postojanke na levem bregu Visle do končanega bojevanja. Z večino glasov se je sklenilo, da se Varšava izprazni, a da se trdnjavi Novogeorgijevsk in Ivangorod branita z vsemi silami, ki so na

razpolago. Ruska milijonska armada bi se torej lahko razpostavila na drugi brambni črti Brest-Litovsk—Kovno. Sklep ruskih generalov potrebuje še samo potrdila vrhovnega ruskega poveljnika, velikega kneza Nikolajeviča. Vrhovni ruski poveljnik pa je izjavil, potem, ko si je vzel eno uro pomisleka, da se mora Varšava braniti do zadnje kaplje krvi. Ako bo sovražnik udrl v Varšavo, mora korakati le čez mrtvo truplo velikega kneza Nikolajeviča.

Pred novimi dogodki na ruskem bojišču.

Berolin, 14. januarja.

Wolffov urad poroča, da so tuji vojaški odposlanci, ki so se dosedaj nahajali na francoskem bojišču, odpotovali na izhodno bojišče. — Iz tega se sklepa, da stojimo na bojišču proti Rusom pred novimi, važnimi dogodki.

Uradno nemško poročilo z izhodnega bojišča.

Berolin, 15. januarja.

Iz velikega vojnega stana se poroča: V izhodni Prusiji in na severnem Poljskem ni nobene izpremembe.

Napadi Nemcev na Poljskem zahodno od reke Visle so počasi napredovali. Pri zavzetju oporišča severno od Rawke so ujeli Nemci 500 Rusov in zaplenili 3 strojne puške. Silni ruski protinapadi so bili z zelo velikimi izgubami Rusov odbiti.

Uradno nemško poročilo z izhodnega bojišča.

Berolin, 16. januarja.

Iz velikega vojnega stana se poroča: Položaj nespremenjen. Deževno in megleno vreme izključuje vsako bojno podvzeto.

Rusko uradno poročilo.

Haag, 15. januarja.

Najnovejšo rusko uradno poročilo iz glavnega stana se glasi: Na levem bregu reke Visle so Nemci dne 11. januarja celi dan nadaljevali svoje poskuse, ki so jim že prišli v navado, napasti omejene dele ruske bojne črte. Dosedanje napade je ruska armada odbila. Pri vasi Suha je pričela nemška armada z močno ofenzivo, ki pa je bila brezuspešna. Dne 11. t. m. so napravili Nemci 4 velike napade. Pri vasi Moghely so dvakrat prodirali proti ruski bojni črti. Na večer so se ruske prednje straže splazile čisto blizu nemških okopov in so metale na Nemce ročne granate. Dne 10. januarja zvečer so Nemci napadli vasice Samice, a Rusi so s pomočjo metalcev luči napad odbili. Na ostalih točkah bojne črte ni posebnih sprememb.

Nemško-francosko bojišče.

Maribor, 16. januarja.

Poplave v Flandriji, nalivi v Argonih in silni snežni zameti v Vogezih in v kljub temu neprestani boji vsaj v manjšem obsegu na celi bojni črti od morske obali pri Ostendu notri do švicarske meje. Vročim artilerijskim spopadom pri Perieresu, Arrasu in Reimsu so sledili boji v večjem obsegu, in sicer sriditi tridnevni boji, od 12. do 15. januarja v okolici Soissons. Francozi so hoteli prodreti nemško bojno črto ter so z vso silo napadli nemške postojanke. Pa niso uspeli, temveč so vsled srditega nemškega protinapada se morali umakniti. Zapustiti so morali desni breg reke Aisne in se umakniti na levi breg. Da so bile na obeh straneh izgube zelo velike, je spričo srditosti teh bojev umevno. Francozi so izgubili za vsem, kakor govore nemška poročila, do 10.000 mož. Koliko so Nemci izgubili, še ni dosedaj izkazano v uradnem poročilu. Boji pri Soissonsu so pa predvsem značilni zaradi tega, ker zasledujeta obe nasprotni si armadi eden in isti smoter — predreti bojne črte in sovražnika udariti v bok ali pa za hrbet.

Angleži imajo pripravljenih 100.000 izvežbanih mož, katere bodo še v tem mesecu vrgli na francosko bojišče, od juga sem pa pritiska velika francoska rezervna armada na nemško središče v Argonih. Tako je pričakovati, da pride v kratkem času do večje bitke med nemško in francosko armado, ki utegne spremeniti ves položaj na francoskem bojišču.

Zmaga Nemcev pri Soissonsu.

Uradno nemško poročilo z zahodnega bojišča.

Berolin, 15. januarja.

Iz velikega vojnega stana se poroča:

Pred mestom Westende se je včeraj pojavilo nekaj torpednih čolnov in manjših ladij, ki so se približale obali do kakih 14 km.

Napadi Francozov ob obeh straneh Notre dame de Lorette, severno-zahodno od Arrasa, so bili odbiti. Strelski jarek pri Ecurie, severno od Arrasa, katerega so pred osmimi dnevi nemške čete iztrgale iz rok Francozom in ki je bil zaseden od delov ene nemške stotnije, so včeraj nemške čete izgubile. Boji na tem kraju se danes zopet vrše.

Severno in severno-izhodno od Soissons je bil severni breg reke Aisne končnoveljavno očiščen od Francozov. Nemške čete so zavzele v neprestanih napadih kraje Cuffies, Crouy, Bucy le Long, Missy in

dvorca Vauxrot in Verrieri. Plen nemških čet v treh dnevni bojih severno od Soissons znaša sedaj okroglo 5200 ujetih Francozov, 14 topov, 6 strojnih pušk in več revolverskih topov. Francozi so imeli težke izgube. 4000 do 5000 mrtvih Francozov je pokrivalo tu bojišče. Umikanje Francozov južno od reke Aisne se je vršilo med ognjem nemških težkih baterij.

Sovražni napadi severno od Verduna so se izjalovili. Več sunkov proti nemškim postojankam pri Aillyju, južno-izhodno od St. Mihiela, ki so se mestoma vršili notri do naših sprednjih jarkov, je bilo s protinapadi Nemcev odbitih, pri čemur so imeli Francozi težke izgube. V zadnjem sunku so nemške čete zavzele sovražne postojanke, katere so pa po noči — brez boja in prostovoljno zopet zapustile, ko so si zopet zgradile lastno postojanko.

Neznatne sovražne napade pri Mesnilu, severno od St. Die, so odbile nemške čete. Sicer so se pa vršili v Vogezih le samo artilerijski boji.

Uradno nemško poročilo z zahodnega bojišča.

Berolin, 16. januarja.

Iz velikega vojnega stana se poroča:

V kraju Nieuport so se vršili le artilerijski boji.

Napadi sovražnika na nemške postojanke severno-zahodno od Arrasa so bili odbiti.

V protinapadu so nemške čete zavzele dva sovražnikova strelska jarka ter ujele posadko.

V zadnjem času večkrat imenovani dvorec La Boiselle, severno-izhodno od Alberta, je bil včeraj popolnoma razdejan, dvorec so Francozi zapustili.

Severno-izhodno od Soissons je vladal mir. Število v bojih od 12. do 14. januarja zaplenjenih francoskih topov se je zvišalo na 35.

Manjši, za nemške čete uspešni boji so se vršili v Argonih in v gozdu Consenvoye, severno od Verduna.

Napad na Ailly, južno-izhodno od St. Mihiela, je nemška artilerija odbila.

V Vogezih nič pomembnega.

Grozno obstreljevanje mesta Arras.

Berolin, 15. januarja.

Berolinskemu listu „Lokalanzeiger“ se poroča iz Kodanja: Po poročilih pariških listov iz Arrasa je mesto vsled več tednov trajajočega obstreljevanja že grozno trpelo. Celi mestni deli so popolnoma porušeni. Od prebivalstva je ostalo v mestu komaj le 3500 oseb, vse drugo prebivalstvo je zbežalo. Nemci se že vedno bolj približujejo mestu. Prva vrsta njihovih strelskih jarkov je oddaljena od mesta le komaj kakih 15 km.

Turčija-Rusija-Anglija-Francija.

Maribor, 16. januarja.

Na kavkaškem bojišču je nastopilo zelo slabo vreme, ki na obeh straneh zadržuje vojevanje. Glavna ruska vojna sila se je umaknila proti Tiflisu (severno od Batuma). Južnoizhodno od Tiflisa pri mestu Karaurganu se je vršil od 8. do 13. januarja ljut petdnevni boj. Ruska poročila pravijo, da so bili Rusi zmagovalci in so celo ujeli načelnika generalnega štaba 3. turškega armađnega zbora Nuri-bega, ki je bil malo prej dospel iz Carigrada. Najnovejše turško poročilo javlja ojačitev ruskih čet in srđite boje ob meji. Turško prodiranje je torej zadelo že na močne ovire.

Pred Dardanelami je francoski podmorski čoln „Saphir“, kateri je skušal udreti v morsko ožino, zadel ob mino in utonil. Del posadke se je zamogel rešiti.

V Egiptu še ni nič slišati o kakih bojih. — Turki še sploh niso prišli v Egipt. Ali bodo skušali udreti v to deželo, še ni gotovo. Nekatera poročila iz Nemčije javljajo, da Turki tega vobče ne nameravajo storiti.

Ali bodo Turki napadli Egipt?

Kodanj, 15. januarja.

Kodanjškemu listu „Berlingske Tidende“ se poroča iz Londona: Poročila iz Aten javljajo, da so opustili Turki svoj prvotni načrt, napasti Egipt in sicer zaradi pomanjkanja municije in vsled poraza na Kavkazu. Nasprotno so pa Turki ojačili na Kavkazu svojo poraženo armađo s številnimi četami iz Erzeruma. Turki skušajo sedaj ustaviti močno rusko prodiranje in so zavzeli zelo ugodne postojanke, kjer so v zadnjih dneh odbili močne ruske napade.

Francoski podmorski čoln se potopil.

Carigrad, 15. januarja.

Potopil se je francoski podmorski čoln „Saphir“, ki je danes dne 15. januarja nameraval udreti v Dardanele. Zadel je ob mino. Del posadke je bil ujet.

Turki zaprli Dardanele s potopljenimi ladjami.

Bukareštanski list „Dimieata“ poroča iz Carigrada: Na povelje nemškega vrhovnega poveljstva turške vojne mornarice so predvčeraj potopili 126 starejših ladij jadrnic in parnikov pred uhomom v Dardanele. Potopljene ladje so bile obložene z opeko in ilovico. Uhod sovražnih ladij v Dardanele je vsled tega onemogočen.

Raznoterosti.

Kardinal Piffl o bodočem kulturnem boju. Na zborovanju Dunajčanov v okraju Margareten je rekel kardinal dr. Piffl med drugim tudi sledeče: „Ko bode po tej grozni borbi narodov sklenjen mir, bo nastal drug nov boj in sicer kulturni boj, kakor leta 1871; tedaj pa, ljubi katoliški mođe, bo treba poslušati besede cerkve in vašega škofa! Takrat se boste morali izkazati za prave mođe, ki se trdno oklepajo svoje stare katoliške vere, starih šeg in običajev, in prav nobena sila vas ne bo smela odvrniti od tega vašega cilja!“

Nov slovenski list v Ameriki. V Chikagu v Zedinjenih državah Severne Amerike prične ta mesec izhajati nov slovenski list. Imenoval se bo „Glasilo kranjske slovenske katoliške Jednote.“ Urednik lista bo Ivan Zupan. List se bo baje tiskal v 13.000 izvodih.

† Dr. Gorički. Iz Gornje Radgone nam poročajo, da je dne 16. t. m. umrl tamošnji slovenski odvetnik dr. Gorički. Pogreb se je vršil danes ponedeljek popoldne v Gornji Račgoni. Blagi pokojnik počiva v miru!

Vojni kurat dr. Anton Jehart v srbskem vojnem ujetništvu. Pri zadnjih bojih s Srbi je bil med drugimi ujet tudi bivši celjski nemški pridigar dr. A. Jehart. Njegovi stariši so dobili te dni od njega pismo, v katerem piše med drugim: Ljubi stariši! Da sem postal srbski ujetnik, ste itak že izvedeli iz mojega prvega pisma, ki sem Vam ga poslal pred petimi dnevi. Nikar se ne ustrašite! Ne mislite, da se mi godi hudo ali kakorkoli. Že sprejeli so nas nad vse ljubeznjivo, častniki so nas ujetnike pogoščevali vso pot v notranjo Srbijo, in sedaj, tu v Čačaku! Stanujem s štirimi, tudi ujetimi avstrijskimi zdravniki (med njimi g. dr. Sernec iz Celja) v najboljšem hotelu in v sobah, ki bi za nje sicer plačal po 10 do 15 K na dan! Vso priljago so nam pustili, vsak ima služabnika, hrano imamo skupno z nekim ljubeznjivim majorjem, polno jesti in piti. Ne mislite, da stojim za menoj vojak z bajonetom. Prost hodim naokrog, dela nimamo nobenega, le jem, pijem in spim. Kadar je treba, pa seveda obiskujem smrtnoranjene katoliške vojake, da jih tolažim. Torej najprvo: nikar se ne bojte za me! Tudi Božja Previdnost čuva nad menoj — Ko bo vse končano, bom pa zdrav, vesel prišel domov. Ljudem pa ne verjamite njihovih čenč! Želim iz srca, da mi pogosto pišete! Upajmo, da nam novo leto prinese mir! Pozdravlja Vas Vaš sin Anton! — Sedaj so torej že trije lavantinski duhovniki v vojnem ujetništvu in sicer: g. Cepuder, g. Bratanič in g. dr. Jehart. Prva dva sta, kakor smo že poročali, v ruskem ujetništvu.

Pet bratov na bojišču. Posestnica gospa Antonija Murks v Zgornjem Poročju, okraj Sv. Lenart v Slov. gor., ima pet sinov na severnem bojišču in sicer: Ferdinanda, rojen leta 1876, Janeza 1881, Jakoba 1886, Franca 1887 in Friderika 1894. Od teh pet bratov je že eden, Franc, padel v zavesti, da je storil dolžnost do cesarja, do trpečega brata in do domovine. Čast takšni materi, kakor tudi sploh celi rodbini.

Častnikom na dopustu. Častniki, ki so se bolni ali ranjeni vrnili z bojišča in ki se še nahajajo iz zdravstvenih oziror na dopustu v Mariboru in okolici, se morajo zglasiti dne 18. ali 19. jan., med 10. in 11. uro popoldne na tukajšnjem vojaškem postojanečelstvu (Schmidplatz šte. 1). Če bi pa bilo njihovo zdravstveno stanje tako, da bi se osebno ne zamogli zgledati, naj pošljejo vojaško zdravniško spričevalo.

Črnovojniške izkaznice letnika 1872. Vsi črnovojniki, rojeni leta 1872, bodisi da so bili spoznani za orožje sposobni ali pa da so dobili dopust, si naj ohranijo svoje črnovojniške izkaznice tako dolgo, dokler ne dobijo črnovojniških odpustnic. Ne smejo torej poprej oddati svojih črnovojniških izkaznic.

Nemški cesar proti dvornim svečanostim. Kakor poročajo berolinski listi, je cesar Viljem odredil, da se letos opuste vse reprezentativne dvorne svečanosti. Kar se s tem prištejdi na civilni listi, se naj pa porabi v švrhe vojne dobrodelnosti, zlasti pa za sirote v vojni padlih vojakov in za one borce, ki se kot pohabljeni vrnejo iz vojne.

Rodbina francoskega poveljnika Joffra. Neki poročevalec milanskega lista „Corriere della Sera“ je imel priliko razgovarjati se s člani rodbine francoskega poveljnika generala Joffra v Rivesaltesu (francoska Katalonija). Sestra Joffreova je dala časnikarju sledeče zanimive podatke o rodbini: Naša rodbina je, kakor moremo dokazati z listinami, španskega pokolenja. Naš ded je moral zaradi političnih stvari — pobegniti na Francosko. Izselil se je v Pireneje in se naselil v Rivesaltesu v francoski Kataloniji. Na Španskem smo se imenovali Gouffre; ime se je tukaj pofrancozilo in izpremenilo v Joffre. Ded je bil trgovec. Ko je umrl, je njegov sin, naš oče, prevzel trgovino. Bil je tedaj 43 let star in edini potomec. Iz njegovega zakona je izšlo enajst sinov in jaz. Od dvanajstih otrok žive samo še trije: general, še drugi brat, ki je finančni uradnik, in jaz. — Generalova sestra je navajala še podrobnosti iz rodbinskega življenja in je omenjala, da tudi general vsako leto prihaja na večtedenski obisk k svojemu očetu in da zelo ljubi svojo ožjo domovino.

Zaroka strežnice z ranjencem. Buđimpeštanski listi poročajo iz Temešvara: Karol Prassinger, uradnik Anglo-avstrijske banke na Dunaju, je bil na se-

vernem bojišču težko ranjen ter odlikovan s kolajno za hrabrost. Zdravil se je v temešvarski bolnišnici. Ko je ozdravel, se je zaročil z ondotno strežnico Rozo Mathe, ki mu je v bolnišnici posebno žrtvovalno stregla.

Varčnost vojakov. Mnogi vojakci upoštevajo resnost sedanjega položaja tudi v gospodarskem oziru. To svedoči posebno dejstvo, da so bavarski vojakci v mesecu decembru poslali z bojišča svojem 7 milijonov mark prihrankov.

Fram. V Framu je umrla dne 15. t. m. gospa Ana Lešnik, mlinarjeva žena, v 77. letu. Naj počiva v miru!

Štetje tujcev v Italiji. Te dni se je izvršilo v Italiji štetje tujcev, osobito podanikov vojskujočih se držav. Iz podatkov je posneti, da je živel v Italiji dne 31. decembra 1914 62.000 Nemcev (Tedeschi brez razlike med Nemci iz Nemčije in Avstrije), 3000 Angležev, 4000 Francozov in 6000 Rusov. Je-li so te številke pravilne, ali ne, je postranskega pomena, najvažnejše pri tem je pač dejstvo, da se je že izvršilo štetje.

Turčija zaprla francosko vseučilišče v Beirutu. Turški listi pišejo: Papež Leon XIII. je ustanovil leta 1881 v Beirutu v Siriji vseučilišče, katero so vodili jezuiti iz Francije. Vseučilišče je bilo znano vsled svoje medicinske fakultete in velike knjižnice in je štelo okrog 2000 slušateljev vseh veroizpovedanj in narodov. Njena tiskarna je izdala eden časopis in eden znanstveni list v arabskem jeziku. Zavod si je pridobil za znanosti v staroorientalskih jezikih, kakor tudi za sveto pismo veliko zaslug. Sedaj so turške oblasti pa zaprle vseučilišče ter izgnale jezuite in druge profesorje-neduhovnike, ki so se prepeljali na italijanskem parniku v Egipt. Ravno ista usoda je tudi zadela celo vrsto drugih francoskih kongregacij, ki so vzdrževale šole v Turčiji. Tudi je Turčija zaprla vse šole, katere so francoske oblasti ustanovile in jih podpirale. Vseučilišče v Beirutu je sedaj za vseučilišči v mestih Löwen in Lille že tretje katoliško vseučilišče, čegar nadaljni obstoj je vsled vojne v veliki nevarnosti.

Izredno čuden slučaj. „Kölnische Volkszeitung“ pripoveduje o sledečem dogodku, ki je najbrž edini v svoji vrsti v zgodovini vojsk in ki je povzet iz pisma nekega poročnika in pobočnika železniskega poveljništva v R. na Nemškem. Poročnik piše: Pravkar mi je sporočil prostovoljec W. K. iz Naumburga sledeči dogodek: „Meril sem iz strelskega jarka na sovražnika. V oddaljenosti 70 metrov mi je v sovražnem zakopu kazala imeniten cilj silhueta čepice. Dobro sem pomeril in ravno sem hotel že sprožiti. Da zadenem, sem bil trdno prepričan. Tedaj pa je počil strel na oni strani. Opotekel sem se in ko sem se zavedel, sem videl, da ste zapornica in nabojnica na puški poškodovani. Drobčki moje lastne puške so me ranili na očešu. Pregledal sem svojo puško in našel sem v cevi francosko in nemško kroglo, obe sploščeni. Kaj se je torej zgodilo? Ni bilo nobenega dvoma: francoska krogla je udarila v cev moje puške, pri čemer je eksplozirala naboj v moji puški in me ranila moja lastna puška z drobci, ki so odleteli.“ Mladi mož je bil videti popolnoma verodostojen in njegovo pripovedovanje je zasluži pozornost. — Ta strel je v resnici edini svoje vrste v zgodovini vojne. Ko bi bila francoska krogla zadela le za milimeter v stran, bi bila prav tako udarila v puškino cev, ne bila bi pa preletela vse cevi. Mogoče pa je bilo to, ker je nemška puška risana z zavoji na desno, francoska pa na levo. Tako se je z nasprotni strani prihajajoča krogla vrtela v isti smeri, v kateri je risana nemška puška, in je našla torej v cevi nemške puške svojemu vrtenju popolnoma primerno pot.

Bo težko mogoče. Znani angleški mornariški pisatelj Percival Hisslam priobčuje baje čudna razmotrivanja glede nemških podmorskih čolnov v angleških vodah ter pravi: Podmorski čolni potrebujejo za daljše vožnje zlasti živila in gonilo (olje, električno silo). Treba je vedeti, da ima večina modernih podmorskih čolnov vrata, skozi katera lahko pošiljajo potapljače, ki potem poiščejo podmorske skrite depote živil in olja. Nikakor ni izključeno, da so Nemci že pred izbruhom vojne položili na več krajih angleške obali take zaloge.

Otrok o vojni. Neki nemški list prinaša sledečo dogodbico: Pred hišo stoji deklica in strahovito joče. Neki mimogredoč sočuten gospod ni mogel dalje gledati jokajoče deklice, pa jo je vprašal, zakaj se li joče. Jokajoči otrok ni mogel odgovoriti, temveč jokal vedno huje in končno se je, kakor je pač običajno, zbrala okoli punčke cela množica ljudi, ki so vsi ugibali na vse mogoče načine, kaj se je neki zgodilo otroku. „Ali si morebiti kaj izgubila?“ — „Ali te je kdo natepel?“ — „Ali si morda kaj ukradla?“ — „A ne“, je po daljšem povpraševanju odgovorila punčka, „ne, ali sosedov Pepček je rekel, da sem jaz kriva, da je vojna!“ (In v dokaz svoje nedolžnosti je uboga punčka zopet bridko zajokala, dočim se je nabrano občinstvo, seveda začelo razhajati.

Krive oblike lastnih imen. V dandanašnjih časniških poročilih čitamo čisto imena, kakor: Bartfeld, Eperjes, Miskolez itd. Pravilne oblike so: Bardijov = Bartfeld, Kežmark = Kermark, Prešov = Eperjes, Mukačevo = Munkacz, Užhorod = Ungvar, Miškovec = Miskolez. V Galiciji je Novi in Stari Sondeč (ali Sonč, ki se poljski piše: Sadeecz, Sadz). Časopisi morajo žal rabiti krive oblike teh krajevskih imen, ker so ta krajevna imena tako označena že na

zemljevidih in ker bi jih v nasprotnem slučaju čitatelji ne našli na geografskih kartah.

Določitev kuratorjev za vzdigovanje denarnih pošiljatev vojaških vpoklicancev. Pravosodno ministrstvo je razposlalo sodnijam navodilo, da naj te imenujejo v vojsko vpoklicanim kuratorje za vzdigovanje denarja, ako niso zapustili pooblaščenec.

Rusko žito Franciji. Bazel, dne 16. januarja. (Ur.) „Baseler Nachrichten“ poročajo, da je ruski ministrski svet privolil v predlog francoske vlade, da naj se odpošlje v Francijo 25 milijonov pudov žita in 6 milijonov pudov sladkorja iz Rusije. Četudi je dobava porazdeljena na več mesecev, je izplačala Francija že vsoko kupno ceno in tudi stroške za transport in zavarovanje.

Radirke bodo dražje. Tovarne naznanjajo trgovcem z okrožnico, da so z novim letom radirke za celih 35% dražje. Pravijo celo, da cene še poskočijo. Vzrok je ta, da so prihajale surovine iz inozemstva, v glavnem iz Anglije, zdaj pa je dovoz nemogoč, ker so celo nevtralne države prevoz prepovedale. Kajti ta material se smatra za vojno kontrebando.

Proti sedminam in pojedinam. Več avstrijskih okrajnih glavarstev je izdalo odlok, s katerim se prepovedujejo običajne sedmine in pojedine, ki povzročajo razmeroma veliko stroškov, ki so pa v sedanjih resnih časih popolnoma odveč.

Pegasti legar v Avstriji. Iz zdravstvenega oddelka ministrstva za notranje zadeve se poroča: V avstrijskem državnem ozemlju se je pripetilo v l. 1914 od izbruha vojne 279 slučajev obolevnosti za pegastim legarjem in sicer: 1 slučaj v Talerhofu pri Gradcu, 1 v Wagni pri Lipnici, 4 pri Sv. Mihaelu pri Leobnu, 11 v Volšperku na Koroškem; dalje od 1. do 9. t. m. 4 slučaji v Gradcu, 154 v Talerhofu pri Gradcu, 47 v Knittelfeldu, 1 v Wagni pri Lipnici, 6 v Sv. Mihaelu pri Leobnu, 17 v Volšperku na Koroškem in 9 v Trstu. Razven obolevnosti neke strežnice v Gradcu gre pri vseh slučajih za osebe, ki so prispele z bojišča in sicer za vojaške osebe, vojne ujetnike in tujce, ki se nahajajo v velikih taboriščih. Ker se pegasti legar po najnovejših izkušnjah prenaša izključno le po ušeh, je izdalo ministrstvo za notranje zadeve začetkom meseca decembra posebna navodila o vseh potrebnih obrambnih odredbah za zatiranje mrčesa v bolnišnicah, kjer se nahajajo ranjenci in vojaški bolniki. Naročeno je bilo tudi političnim deželnim oblastim, da strogo pazijo na razmere v taboriščih, prenočiščih, barakah, nočnih zavetiščih in drugih zavodih, posebno pa na čistočo in zatiranje mrčesa.

Srečen sluga. Ogrski baron Franc Revay je zapustil svojemu slugi Ivanu Reichl 12.000.000 kron, grad in posestev. Sorodniki ne dobe niti vinarja. Ta baron je bil posebej.

Ptuj. Z 850 K pobegnil. Matija Geisler, sluga pri dr. pl. Fichtenau, bi bil moral dne 7. jan. 1915 oddati na pošto znesek 850 K, katerega mu je izročil njegov službodajalec. Tega pa ni storil, ampak jo je popihal z denarjem vred neznanu kam.

Ptuj. Občine Spuhlje, Brstje, Podvinci dostavljajo svojim strankam pisma, došla na ptujsko pošto brezplačno. Druge občine posnemajte!

Libanja pri Ormožu. Dne 3. januarja je utonil v domači mlaki Jožef Kociper, star 38 let. Mož je bil mizarski pomočnik. Delal je dolgo časa v Ljubljani in Opatiji. Zadnja leta se ga je pa lotila epileptična bolezen in tak napad ga je vrgel v vodo, kjer ga je dohitela smrt. P. n. v m.!

Celje. Dne 12. januarja je po dolgi, hudi bolezni v 56. letu svoje starosti v Gaberju pri Celju umrla velesposlovana gospa Marija Goligranc, soproga veleposestnika in stavbenega podjetnika. Daleč okoli znana ranjka je bila izvanreden vzor dobre, odločno krščanske žene, najboljša matere, preskrbne gospodinje, bila je tudi velika dobrotnica ubogih in je mnogo darovala v dobre namene. Pogreb, ki se je vršil dne 14. januarja popoldne, je bil živa priča priljubljenosti rajne gospe. Udeležilo se je namreč istega 16 gg. duhovnikov in nepregledna množica gospodov in gospa iz mesta in okolice. Naj blaga rajnika mirno v Bogu počiva, njen spomin pa bo še dolgo živel med prijatelji in znanci.

Celje. Pekovski mojstri v Celju ne smejo več peči zemlje, ki je stala 4 vinarje. Določena je odslej tudi teža posameznim vrstam peciva in sicer morata tehtati dve navadni dolgi žemlji najmanj 7% dkg, dve mlečni parni žemlji najmanj 6% dkg. Pšenični kruh iz sedaj dovoljene mešanice mora imeti obliko hlečka ali štruce ter mora tehtati 35 dkg ter stane 20 vinarjev komad, isti težak 70 dkg se sme prodajati za ceno 40 v. Rženi kruh v isti obliki kot pšenični, ki tehta 38 dkg, se sme prodajati za 20 v, isti težak 76 dkg pa 40 v.

Gomilsko. Dne 10. januarja t. l. je priredilo tukajšnje učitelstvo s šolsko mladino gledališko predstavo, združeno s patrijotičnimi deklamacijami in triglasnim petjem, katere čisti dobiček se obrne deloma v nakup pletiva za toplo obleko našim borečim se vojakom, deloma pa za domačo šolarsko kuhinjo, ki se je tudi letos tukaj že otvorila. Navzlic temu pa nismo upali na poseben uspeh te prireditve v očigled sedanjim težkim časom, ki so polni skrbi in stisk. A motili smo se v svojo korist. Prostrani naš Gasilni dom je bil natlačen poln, tako, da so se malo kasneje došli gostje komaj prerinili v dvorano. Naša vrla dekleta so nam dvorano tem povodom okrasila. V sredi glavne stene je visela ovenčana podoba presvetlega našega cesarja, ob strani iste pa z bršljanom ozalj-

šane podobe naših odličnih slovstvenikov Prešerna, S. Gregorčiča in J. Jurčiča. Prireditve se je otvorila z mišno deklamacijo prelepe S. Gregorčičeve pesmi „Sam.“ Potem se je uprizoril igrokaz „Kjer je ljubezen, tam Bog.“ (Ta od Fr. Milčinskija po Tolstoju prirejani igrokaz je glede svoje vsebine posebno primeren za težke dneve sedanje dobe, kajti on nudi po vojski prizadetim družinam tolažbo in uteho v dušni bolesti. Učinkoval pa je tudi na občinstvo tako, da so marsikateremu poslušalcu zablesteli solze v očeh. A saj so pa otroci tudi igrali res precizno, spretno in izrazito, da se jim je vse občinstvo čudilo. V trajen spomin je g. učitelj Č. sodelujoče otroke v njihovih kaj prikladnih in značilnih kostumih tudi fotografiral. Zdaj so sledile menjaje se deklamacije in petje. Izmed deklamacij naj navédem času posebno primerne: „V težkih dneh“, „Le Avstrija je naša domovina“, „Pesem domoljubnega otroka“, „Bratec je šel“ i. t. d. Popevali pa so triglasno, kaj ubrano in z občutkom naslednje pesmi: dr. G. Ipavičev „Avstrija moja“, p. Ang. Hribarjevi „Slovenska dežela“ in „V boj“, nadalje „Telovadsko“ in „Zvonček“ iz zbirke: Mladinski glasi. Po neki točki izražalo je občinstvo z živahnim ploskanjem svoje priznanje. Po dokončanem sporedu zahvalil se je šolski voditelj vsem navzočnim cenjenim gostom, kakor tudi domačinom, za nepričakovano obilen obisk, s katerim so nam izkazali svoje simpatije ter ob enem pospešili blaga namena današnje prireditve. Ker pa ima ta prireditev patrijotičen značaj, ne more se ista lepše zaključiti, kakor da se dvignemo raz sedeže ter zakličemo presvetlemu vladarju, ki je dika in ponos širne Avstrije, trikratni gromoviti „živijo!“ Temu pozivu se je vse občinstvo navdušeno odzvalo. Tukajšnje učitelstvo pa more z zažodšenjem zreti na to prireditev kot nov uspeh složnega in smotrnega delovanja za vzgojo mladine in izobrazbo ljudstva v patrijotičnem duhu. Pa tudi v gmotnem oziru je prireditev kaj povoljno uspela. Dobili smo 137 K 90 v vstopnine, kar je za naše razmere gotovo veliko. Zdaj bodo naše vnete učenke še lahko nadalje pletle toplo obleko našim bojujočim se vojakom, za kateri namen smo že poprej darovali in tudi porabili čez 200 K.

Podrobnosti o potresu.

Cela škofija Marsi opustošena.

Škof v Marsi je odposlal papežu brzojavko, v kateri mu naznanja, da je potres spremenil njegovo škofijo v veliko pokopališče. Mesto Capelle, Avezzano in Paterno so popolnoma porušena. Skoraj vse prebivalstvo teh mest, tudi več duhovnikov, je prišlo ob življenje. V brzojavki je prosil papeža za blagoslov za one, ki so še ostali pri življenju. Papež je brzojavil škofu izraz svoje velike bolesti ter je poslal prebivalstvu svoj blagoslov.

Papež zopet obišče ranjence v bolnišnici.

Sv. Oče papež je že dvakrat obiskal ranjence v bolnišnici Santa Marta, ki se nahaja tik pri vatiškanski palači. Ponesrečence je očetovsko-ljubeznivo tolažil, jih izpraševal o podrobnosti nesreče ter razdelil med nje bogate darove.

V Avezzanu vsi uradniki mrtvi.

Dognalo se je, da ni ostal v mestu Avezzano niti eden uradnik pri življenju, vsi so našli smrt pod razvalinami.

Deževje ovira rešilna dela.

V južni in srednji Italiji se ponavljajo lahki potresni sunki, ki pa ne povzročajo nobene škode, zemlja se v enomer trese. Silno deževje zelo ovira rešilna dela.

Italija odklanja tujo pomoč.

Italijanska vlada je sklenila, da odklanja vsako tujo pomoč, torej tudi vse denarne prispevke, ki bi prišli v Italijo iz drugih držav za po potresu prizadete. Italija bo iz lastne moči skrbela za ponesrečence. Italijanski kralj sam je v to svrhu podaril 300.000 lir.

Zadnja poročila, došla v pondeljek, 18. jan.

Črnovojniki vpoklicani.

V soboto dne 16. januarja so bili v vojaško službo vpoklicani oni letniki črnovojnikov, ki so bili rojeni v letih 1888 do 1890, t. j. tisti, ki so stari 24 do 27 let in so bili pri naborih v času od 16. novembra do 31. decembra 1914 sposobnim spoznani.

Letniki 1884, 1885 in 1886 (stari 28 do 30 let) so vpoklicani s 1. februarjem, letniki 1878, 1879, 1880, 1881, 1882 in 1883 avstrijskih črnovojnikov (stari 29 do 36 let) pa s 15. februarjem.

Na Ogrskem velja vpoklicanje sposobnih črnovojnikov po sledečem redu: Letniki 1883 do 1886 15. februarja, letniki 1878 do 1882 pa 1. marca.

Artilezijski boj se nadaljuje.

Dunaj, 17. januarja.

Avstrijski generalni štab uradno razglša:

Položaj je nespremenjen. Na Poljskem, ob Dunaju in v prostoru južno od galiskega mesta Tarnov se je artilezijski boj z menjajočo srditostjo celi dan nadaljeval.

V Karpatih vlada mir.

Uradno nemško poročilo.

Zahodno bojišče.

Berolin, 17. januarja.

V Flandriji na obeh straneh le artilezijski boji.

Pri Vlangy (izhodno od Arrasa) so nemške čete razstrelile eno veliko tovarniško poslopje in so pri tem napravile nekaj ujetnikov.

Na ostali bojni črti razven artilezijskih bojev z minami, nič pomembnega.

V Argonih majhni napredki.

Deževje in viharji ovirajo vojno delovanje skoro na celi bojni črti.

Srditost štiritedenskih bojev od 18. decembra, ko so pričele francosko-angleško-belgijske čete s splošno ofenzivo na celi črti, kažejo velike številke izgub, ki znašajo 26.000 mož mrtvih in 17.860 mož ujetih francoskih in angleških vojakov. Umevno je, da so tudi nemške izgube velike.

Izhodno bojišče.

Položaj je v obče nespremenjen.

Na Najvišje dovolilo Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličanstva

Izvanredna c. kr. državna loterija

za vojnóoskrbovalne namene.

Ta loterija v denariu vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.900 kron.

Glavni dobiček znaša:

200.000 kron.

Žrebanje je javno in se vrši na Dunaju dne

28. jan. 1915.

Cena srečke 4 krone.

Dobe se srečke v oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vardere Zollamtsstrasse 5, v loterijskih kolekturah, v tobačnih trafikah, v davčnih, poštno-brzojavnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Načrti za kupce srečk brezplačno. — Srečke se depošiljajo poštne prosto.

C. kr. generalno ravnateljstvo za državne loterije
(oddelek za dobrodelne loterije).